

Capítol IX

Nikos Kazantzakis

—Ets tu, Tomàs? Ja tornes a rondar pels pobles?

El marxant guenyo, més viu que la fam, se li va plantar al davant, esbufegant. Va deixar el farcell a terra, es va eixugar la suor del front, i els ullets guexos se li bellugaven, cadascun cap a una banda, i no sabies si era que estaven contents o que es burlaven de tu.

El fill de la Maria l'estimava, el veia passar sovint pel seu taller amb la corneta penjada a la cintura, quan tornava dels pobles, deixava el farcell al banc i es posava a parlar de tot el que havia vist durant la gira, se'n burlava, se'n reia, burxava. No es refiava ni del Déu d'Israel ni dels altres déus, tots ens engalipen, deia, perquè els degollem cabridets i els cremem encens i ens esgargamellem cantant les seves glòries... I el fill de la Maria l'escoltava, se li obria una mica el cor encongít, admirava aquell cervell tan murri, que, malgrat tota la seva pobresa, malgrat tota l'esclavitud i la desgràcia de la seva raça, trobava la força, amb la rialla, amb la burla, de vèncer l'esclavitud i la pobresa.

Però en Tomàs, el marxant, també estimava el fill de la Maria, li semblava una ovelleta càndida, malaltissa, que belava i buscava Déu per córrer-li al darrere.

—Ets una ovella —li deia sovint, i esclafia a riure—, ets una ovella, fill de la Maria, però tens un llop a dins, i el llop aquest se't menjarà!

I es treia de la túnica ara un grapat de dàtils, ara una magrana o una poma que havia robat dels horts, i els hi oferia.

—Sort que t'he trobat —va dir en reprendre l'alè—. Déu t'estima. Cap a on te n'anaves?

—Cap al monestir —va respondre, i va assenyalar el llac amb la mà.

—Doncs sort que t'he trobat: torna enrere!

—Per què? Déu...

Però en Tomàs es va empenyar.

—Fes-me un favor, no em surtis altre cop amb Déu. No en treuràs mai l'entrellat. Camines tota la vida, camines tota la mort per atrapar-lo, però el paio no s'acaba mai. Deixa'l estar, no el fiquis als nostres assumptes. Aquí hem de tractar els homes, els poca-vergonyes, els astuts; escolta: vés amb compte amb en Judes el barba-roig! Abans de marxar de Natzaret, el vaig veure que xerrava d'amagat amb la mare del crucificat, i després amb en Barrabàs i dos o tres més bandits zelotes, i vaig sentir el teu nom. Vés amb compte, fill de la Maria, no vagis al monestir.

Però ell va acotar el cap.

—Tot el que viu —va dir— està en mans de Déu. Ell salva qui vol i mata qui vol. Com ens hi podríem resistir? Hi aniré, i que sigui el que Déu vulgui!

—Hi aniràs? —va cridar en Tomàs, emprenyat—. Però si en Judes ja hi és, ara mentre parlem, al monestir, i porta el ganivet amagat al pit. Tu ja en dus, de ganivet?

El fill de la Maria va tenir una esgarrifança:

—No —va dir—, què en faria?

En Tomàs va riure:

—Ovella... ovella... ovella... —va murmurar.

Va alçar el farcell de terra:

—Adéu-siau —va dir—, fes el que vulguis. Jo et dic «fug!» i tu em dius «me n'hi vaig!» Vés-hi doncs, ja t'ho trobaràs!

Va fer l'ullet amb els ulls guexos i se'n va anar xiulant costa avall.

Nikos Kazantzakis. *L'última temptació de Crist*. Martorell: Adesiara, 2017.
Traduït per Pau Sabaté